

Handelskonjunkturen

Juni 2020

Sammanfattning

- Konjunkturen svalnade ytterligare under första kvartalet 2020, men följeffekterna av coronaviruset hade då bara börjat att slå igenom.
- Både detalj- och partihandeln redovisade sammantaget ett starkt första kvartal tack vare utvecklingen i januari och februari.
- Andra kvartalet väntas raset för svensk ekonomi bli mycket stort och det kommer även gälla för stora delar av handeln.
- Utmaningarna under coronakrisen är störst inom *sällanköpsvaruhandeln* fysiska butiksnät, och i de delar av *partihandeln* som exporterar och de som levererar till sällanköp och tillverkningsindustri.
- Dagligvaruhandeln* klarar sig generellt sett bra, men de butiker som i stort bygger på gränshandel har upplevt en tvärnit i försäljningen. Servicehandeln och den specialiserade livsmedelsshandeln har också stora utmaningar på många håll när kundflödena uteblir.
- E-handeln* har fått ett generellt uppsving inom dagligvaruhandeln och stora delar av sällanköpsvaruhandeln. Men bilden är inte entydig. Inom sällanköp är det många e-handlare som noterat minskad försäljning och generellt sett är lönsamheten mycket pressad inom e-handeln.
- Varslen* om uppsägning nådde rekordnivåer i mars och april. Till och med maj har nästan 9500 personer varslats. Här ingår inte korttidspermitterade personer.
- Korttidspermitteringar* (korttidsarbete) omfattade t.o.m. den 5 juni 100.000 personer inom handeln.

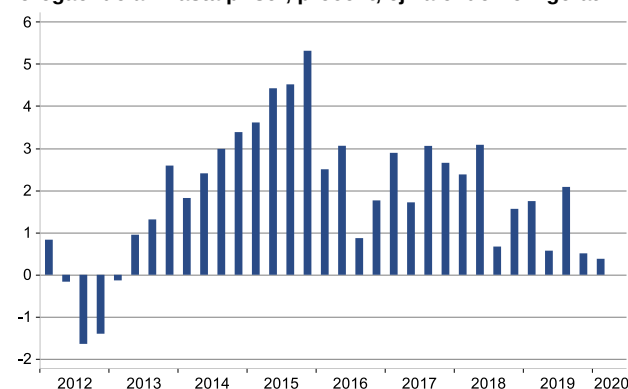
Fallande import höll upp låg BNP-tillväxt första kvartalet...

Första kvartalet 2020 visade en BNP-tillväxt på 0,4 procent (fasta priser) jämfört med samma kvartal 2019. Att tillväxten ändå blev så pass "hög" beror på att coronakrisen bröt ut på allvar först under andra halvan av mars, medan utvecklingen i januari och februari var mer normal.

Hushållens totala konsumtionsutgifter sjönk i fasta priser med 0,5 procent, men det var inte detaljhandeln som minskade, utan främst konsumtionen i utlandet, av hotell- och restaurangtjänster, av bostäder och av transporter. De offentliga konsumtionsutgifterna sjönk med 0,6 procent under första kvartalet jämfört med samma kvartal 2019. Även bruttoinvesteringar sjönk. Det enda

som höll upp BNP under första kvartalet var nettoexporten. Även om själva exporten inte var så imponerande (+2,8 procent) så föll importen med 2,4 procent. Och eftersom importen är en avdragspost i BNP-beräkningen så innebär lägre import en starkare nettoexport och därmed en starkare BNP-utveckling.

Svensk BNP-utveckling per kvartal jämfört med samma kvartal föregående år. Fasta priser, procent, ej kalenderkorrigerat.

Källa: SCB.

...men coronakrisen kommer att synas ordentligt under andra kvartalet

Mycket pekar på att det andra kvartalet i år kommer att bli det svagaste. Störningar i det internationella varuflödet i kombination med minskad inhemsk efterfrågan på många importerade varor gör att importen lär fortsätta att utvecklas svagt. Under andra kvartalet kommer även exporten att bli svag. Vi vet till exempel att varuexporten sjönk med 17 procent i april jämfört med samma månad 2019.

Prognosjämförelse, BNP och hushållens konsumtion. Procentuellt förändring, fasta priser.

Prognosinstitut	BNP			Hushållens konsumtion		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Ekonomistyrningsverket (maj)*	1,3	-7,5	4,5	-	-	-
SEB (maj)	1,1	-6,5	5,0	1,2	-5,0	3,0
Swedbank (maj)	1,2	-4,9	1,9	1,2	-5,0	2,1
Riksbanken (apr)*	1,3	-6,9	4,6	-	-	-
Konjunkturinstitutet (apr)	1,2	-7,0	4,8	-	-	-
Handelsbanken (apr)*	1,3	-6,9	-4,2	1,2	-8,1	5,9

Källa: Konjunkturinstitutets sammanställning 27 maj 2020. Kalenderkorrigerade prognoser är markerade med *.

Många bedömare räknar med en stegvis återhämtning redan från och med det tredje kvartalet 2020, och de

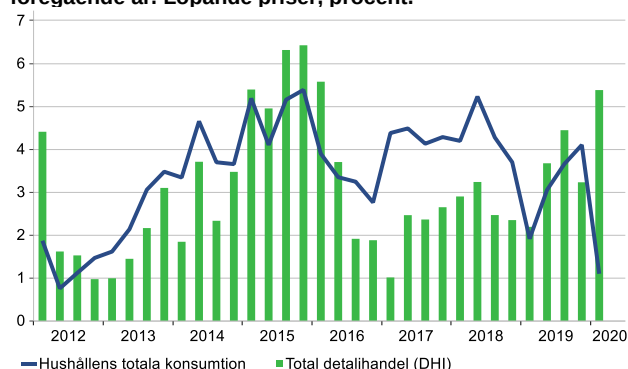
flesta tror på ett s.k. V-scenario, som alltså innebär en snabb återhämtning från tillfälligt låga nivåer. I dessa prognoser om ett kort krisförlopp växer svensk BNP relativt kraftigt redan 2021 från de låga nivåerna 2020. Handelsbanken sticker dock ut med en prognos som innebär en mer utdragen lågkonjunktur. De tror på ett rejält fall 2020 och att BNP utvecklas negativt även under 2021.

Detaljhandeln växte snabbare än annan konsumtion under första kvartalet

I *löpande priser* steg hushållens *totala konsumtion* med 1,1 procent första kvartalet 2020 jämfört med samma kvartal 2019. *Detaljhandelskonsumtionen* växte med 5,4 procent första kvartalet 2020, vilket alltså var betydligt starkare än hushållens konsumtion totalt sett. Se nästföljande diagram.

Det var framför allt under januari och februari som detaljhandeln växte starkt i löpande priser, där skottåret också bidrog med en extra dag i februari. Mer om det starka första kvartalet för detaljhandeln följer nedan.

Tillväxt i detaljhandelns omsättning (DHI) och hushållens totala konsumtionsutgifter. Förändring mot samma kvartal föregående år. Löpande priser, procent.

Källa: SCB.

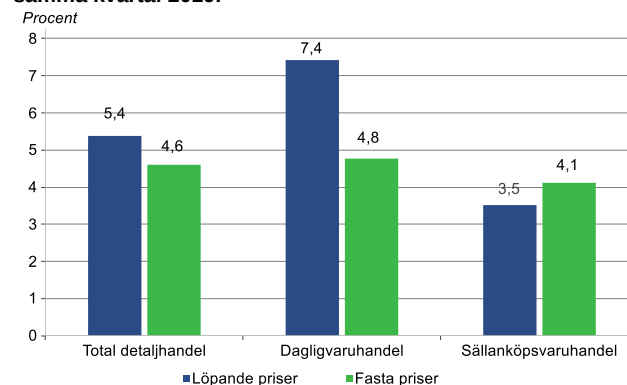
Starkt första kvartal i detaljhandeln

Under 2019 blev omsättningstillväxten 3,4 procent i detaljhandeln mätt i löpande priser, och både 2018 och 2017 var omsättningstillväxten lägre än så. Mot denna bakgrund framstår tillväxten på 5,4 procent under första kvartalet 2020 som anmärkningsvärt hög. Den oväntat goda utvecklingen under första kvartalet förklaras framför allt av följande:

- Utvecklingen var stark i januari och februari innan coronakrisen slog till på allvar, där även skottåret bidrog positivt med en extra dag i februari.
- Under andra halvan av mars föll omsättningen kraftigt i sällanköpsvaruhandeln, men den steg samtidigt ännu kraftigare i dagligvaruhandeln till följd av bunkring och uteblivna restaurangbesök.
- Raset inom sällanköp hölls också emot av att de omsättningstunga delbranscherna hemelektronik samt järn-, bygg- och färghandeln gick mot strömmen och visade god tillväxt även i mars.

I *sällanköpsvaruhandeln* växte försäljningen under första kvartalet med 3,5 procent i omsättning och 4,1 procent i volym (fasta priser). Trots fortsatt svag svensk krona och dyr import sjönk alltså de genomsnittliga priserna med 0,6 procent i sällanköpsvaruhandeln även under första kvartalet. I *dagligvaruhandeln* växte omsättningen under första kvartalet med hela 7,4 procent och volymen med 4,8 procent. I genomsnitt steg priserna alltså med cirka 2,5 procent. Se diagram.

Detaljhandelns tillväxt första kvartalet 2020 jämfört med samma kvartal 2019.

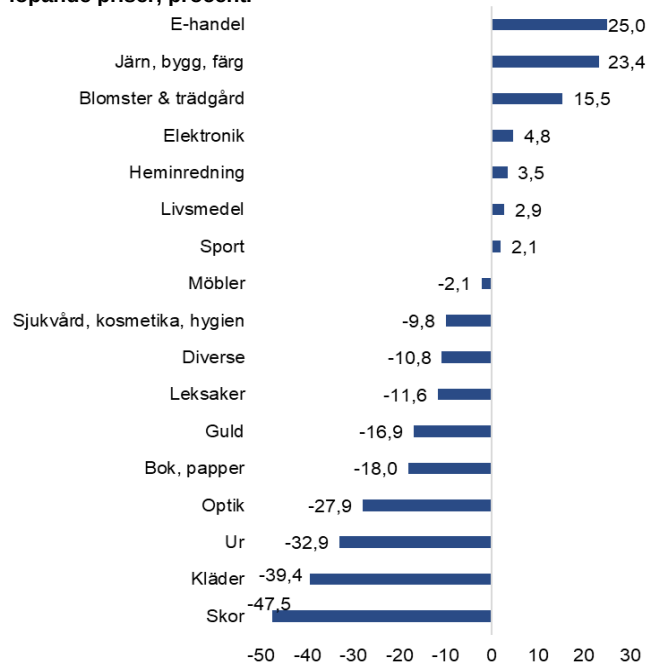

Källa: SCB, Detaljhandelsindex (DHI).

I april syns coronakrisen tydligt

Under april månad slog coronakrisen igenom inom stora delar av handeln i form av dramatiskt minskad konsumtion. Samtidigt växte vissa sektorer mer än vanligt. Till dessa hörde förutom e-handeln även järn-, bygg- och färghandeln, samt trädgårdshandeln. Även elektronikhandeln och heminredning höll emot i det allmänna konsumtionsbortfallet. Den gemensamma nämnaren är att saker som är kopplade till den egna bostaden och trädgården fick ett uppsving när stora delar av befolkningen började att arbeta hemifrån eller befann sig i hemmet i karantän. Livsmedel uppvisade också omsättningstillväxt under april, men inte i lika höga tal som under mars då en hel del bunkring förekom. Se nedanstående diagram.

Tillväxt i detaljhandeln april 2020 jämfört med april 2019, löpande priser, procent.

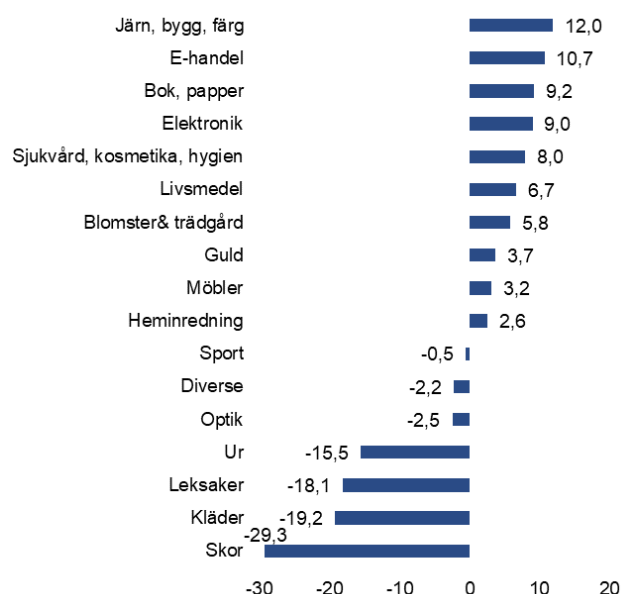

Källa: SCB, Detaljhandelsindex (DHI). Anm.: Med e-handel avses här enbart distanshandelsförsäljning enligt SNI 47.91. Livsmedel avser SNI 47.11. Diverse avser varuhus och stormarknader med brett sortiment.

Detaljhandeln januari till april

Tack vare en stark inledning på året, innan coronakrisen slog till i mitten av mars, är det flera delsektorer som till och med april uppvisade positiv omsättningstillväxt. Kläder, Skor och Ur är alltså de delbranscher som drabbats hårdast i coronakrisen.

Tillväxt i detaljhandeln januari-april 2020 jämfört med samma period 2019, löpande priser, procent.

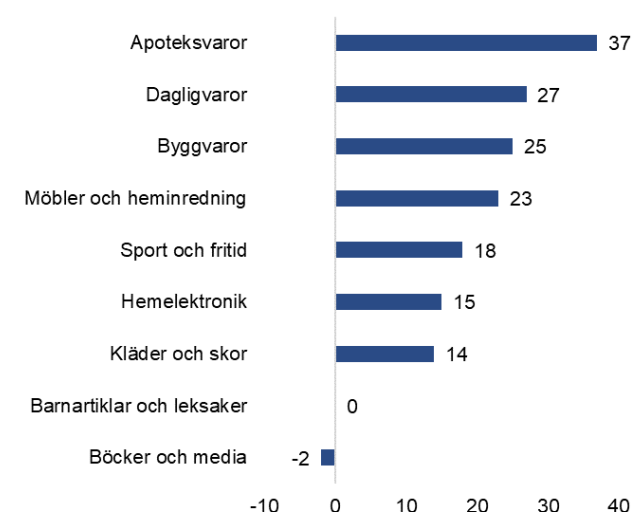

Källa: SCB, Detaljhandelsindex (DHI). Anm.: Med e-handel avses här enbart distanshandelsförsäljning enligt SNI 47.91. Livsmedel avser SNI 47.11. Diverse avser varuhus och stormarknader med brett sortiment.

E-handeln +16 procent första kvartalet

E-handeln växte med 13 procent under 2019 och har fått ny fart i samband med coronakrisen. Under första kvartalet 2020 växte e-handeln med 16 procent. Högst e-handelstillväxt fanns i apotekssektorn där e-handeln växte med 37 procent. Dagligvaruhandeln fortsatte att växa snabbt, under första kvartalet med 27 procent. Efter dagligvaruhandeln var det byggvaror samt möbler och heminredning som uppvisade högst e-handelstillväxt under kvartalet. Se diagram.

Omsättningstillväxt i e-handeln första kvartalet 2020, procent.

Källa: E-barometern och Dagligvaruindex.

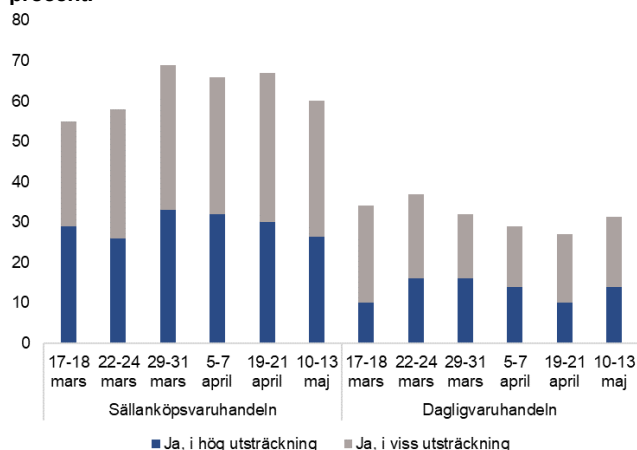
Handlares likviditetsproblem har inte minskat, de är skjutna på framtiden

Coronakrisens inledande ekonomiska effekter, där en mycket stor del av efterfrågan och intäkter försvann skapade snabbt likviditetsproblem för många företag. Dessa har tillfälligt kunnat lösas genom anstånd med skattebetalningar och ibland även med betalning av hyran. Banklån har dock inte kommit handelsföretag till del i någon nämnvärd omfattning.

Störst problem med sin finansiering och likviditet har *sällanköpsvaruhandeln*, där sammanlagt runt 60 procent uppger problem i viss eller hög utsträckning. Bland delbranscherna är det kläder och skor samt kosmetika och hygienartiklar som har hög andel företag med likviditetsproblem. Även i bok- och pappershandeln samt inom möbler och heminredning är det en hög andel som uppger finansierings- eller likviditetsproblem. I *dagligvaruhandeln* är det framför allt servicehandeln som har problem.

Sammanlagt noterade 52 procent av *detaljhandlarna* i viss eller hög utsträckning problem med sin finansiering eller likviditet i Svensk Handels senaste mätning som genomfördes den 10-13 maj. Se diagram.

Andel företag som upplever finansierings- eller likviditetsproblem till följd av coronakrisen. Utveckling mars till maj 2020, procent.

Källa: Svensk Handels mätningar bland medlemsföretag 2020.

Även om viss del av omsättningen kommer tillbaka, och delar av personalstyrkan har kunnat korttidspermittteras, så finns likviditets- och finansieringsproblemen kvar. Uppskjutna skatte- och hyresinbetalningar ska så småningom göras, men någon möjlighet att "tjäna ikapp" tidigare förluster har handlarna inte haft, och kommer troligen inte heller att ha tills det är dags betala skatter och andra uppskjutna kostnader. Detta är den troliga förklaringen till att finansierings- och likviditetsproblemen inte har minskat på något tydligt sätt i de mätningar som Svensk Handel har gjort. Medan andra nyckeltal kan visa på en liten men viss ljusning, så finns likviditetsproblemen helt enkelt kvar.

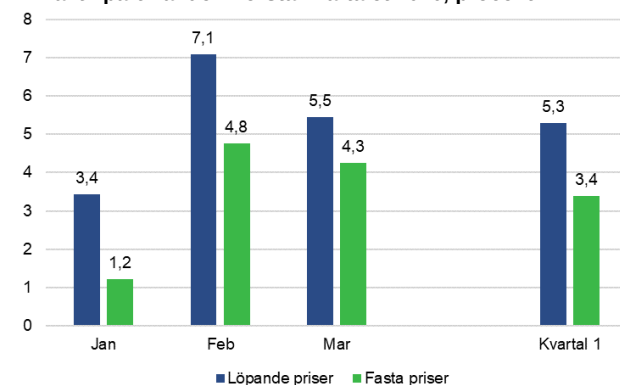
Även om försäljningen fortsätter att förbättras för flertalet företag så blir det därför avgörande om vissa stödsystem förlängs eller inte. En period på mindre än ett år kommer av allt att döma att vara en för kort period för många företag att lyckas ta igen den likviditetsbrist man hamnat i till följd av coronakrisen.

Starkt första kvartal även för partihandeln

Partihandeln inledde året med måttlig tillväxt i januari, men gick starkt i februari där förstas skottårets extra dag också bidrog. Liksom för detaljhandeln påverkade coronakrisen bara andra halvan av mars, samtidigt som livsmedelshandeln ökade starkt. Omsättningen hölls därför totalt sett uppe på ganska goda nivåer även i mars. De större effekterna av coronakrisen kommer att synas i april och maj.

Sammantaget växte partihandeln med 5,3 procent i löpande priser under första kvartalet 2020, och med 3,4 procent i fasta priser.

Tillväxt i partihandeln första kvartalet 2020, procent.

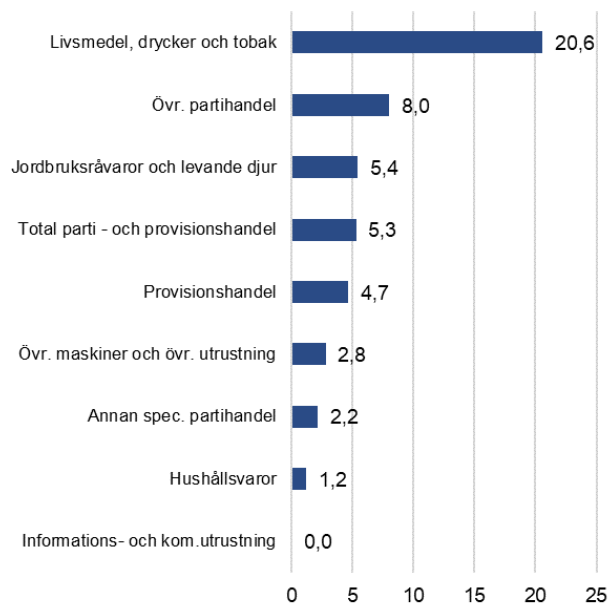

Källa: SCB.

Utvecklingen inom partihandelns delbranscher under första kvartalet 2020 redovisas i nedanstående diagram. Partihandeln med livsmedel, drycker och tobak var den snabbast växande delbranschen under kvartalet.

Delsektorer som tidigare uppvisat höga tillväxttal och haft en tydlig exportinriktning visar nu betydligt lägre tillväxt. Tydligast är det för informations- och kommunikationsutrustning som stod still under första kvartalet.

Omsättningstillväxt inom partihandeln första kvartalet 2020 per delbransch, löpande priser, procent.

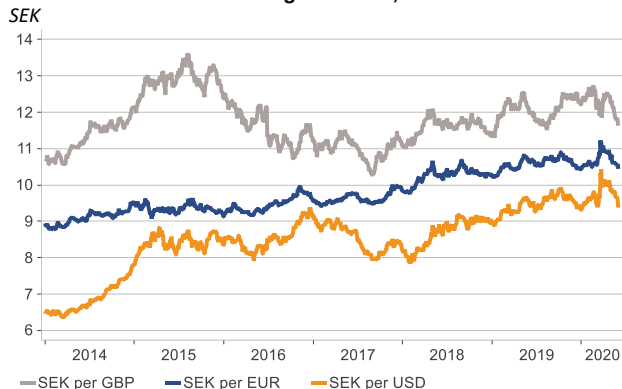
Källa: SCB.

Kronan har stärkts något sedan Riksbanken övergav minusräntan

Den svenska kronan har försvagats trendmässigt mot euron, dollarn och pundet sedan 2013. Detta har lett till allt dyrare importpriser för handlare, vilket de långt ifrån alltid har kunnat kompensera sig för genom höjda konsumentpriser. Coronakrisen ledde inledningsvis till en ytterligare kronförsvagning eftersom många väntade sig att Riksbanken skulle sänka reporäntan. När Riksbanken valde att inte göra detta har kronan i stället stärkts något de senaste två månaderna.

Även om kronförstärkningen den senaste tiden har skett från ett mycket svagt utgångsläge så ger den ändå en viss lättnad för handlare i form av ett minskat tryck på importpriser jämfört med om Riksbanken hade sänkt reporäntan och kronförsvagningen hade fortsatt eller de mycket svaga växelkurserna hade bestått.

Svenska kronans utveckling mot EUR, USD och GBP

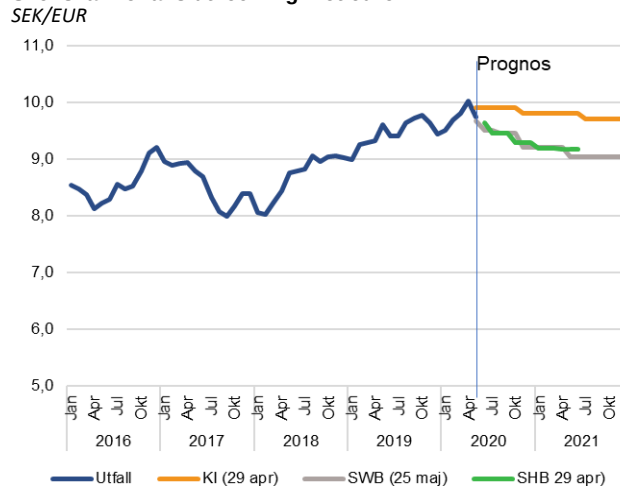

Källa: Riksbanken. Dagskurser.

De flesta bedömares prognoser för kronans utveckling gentemot andra valutor har fram till före coronakrisen utgått från att Riksbanken framöver höjer reporäntan, vilket då (allt annat lika) kommer att stärka kronan något. Detta synsätt har nu snabbt kommit att omprövas.

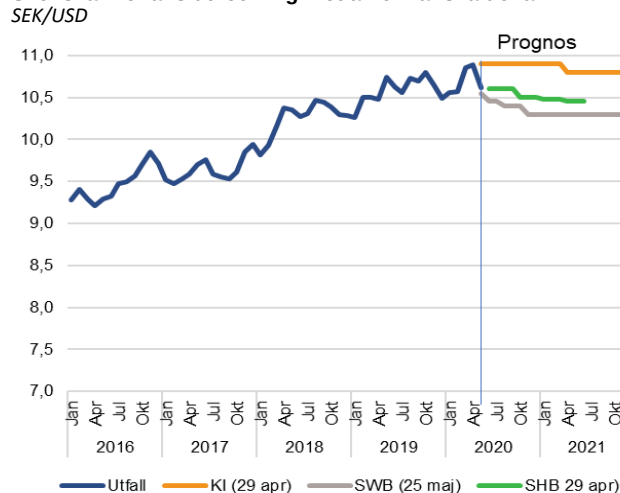
I de följande tre diagrammen har vi sammanfattat några aktuella prognoser för kronans utveckling mot euron, dollarn och pundet. Prognoserna kommer från Konjunkturinstitutet, Swedbank och Handelsbanken. Osäkerheterna i prognoserna ska understrykas. Det finns alltid en rad faktorer som snabbt kan förändra bilden. Prognosinformationen ska ses som en *indikation* på de förväntningar som finns just nu – med viss spridning mellan de tre aktörer vars prognoser redovisas här.

Svenska kronans utveckling mot euron

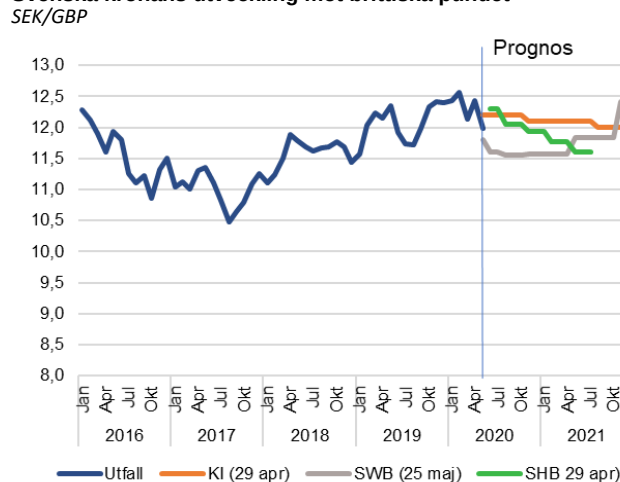
Källa: Riksbanken (utfall). Prognoser från Konjunkturinstitutet (KI), Swedbank (SWB) och Handelsbanken (SHB).

Svenska kronans utveckling mot amerikanska dollarn

Källa: Riksbanken (utfall). Prognoser från Konjunkturinstitutet (KI), Swedbank (SWB) och Handelsbanken (SHB).

Svenska kronans utveckling mot brittiska pundet

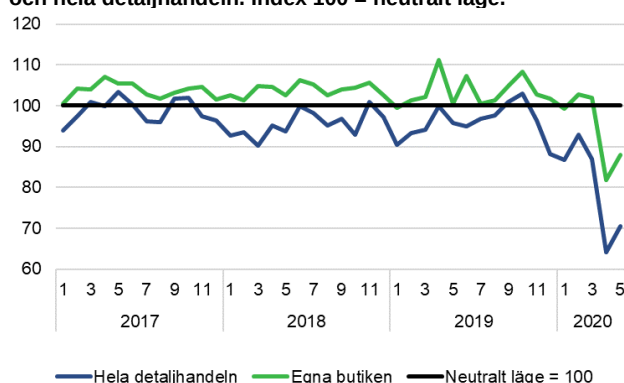
Källa: Riksbanken (utfall). Prognoser från Konjunkturinstitutet (KI), Swedbank (SWB) och Handelsbanken (SHB).

Handelsbarometern visar rekordlåga förväntningar

Svensk Handels handelsbarometer har över tid visat på en ganska stabil trend gällande tilltron till den *egna butiken/företagets* utveckling. Coronakrisen har dock gett även denna tilltro en knäck, då indikatorn i april rasade med 20 procent (grön linje). En viss återhämtning syntes i maj, men fortfarande ligger denna indikator på rekordlåga nivåer.

Tilltron till utvecklingen för *detaljhandeln i stort* (blå linje) har generellt sett varit lägre och haft en viss fallande trend. När coronakrisen bröt ut föll denna indikator mycket kraftigt. I maj ligger indikatorn på ca 70, vilket alltså är långt under det neutrala läget.

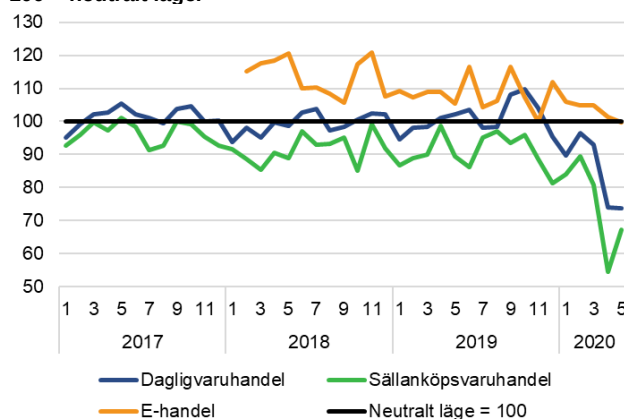
Handelsbarometerns framtidsindikator avseende egen butik och hela detaljhandeln. Index 100 = neutralt läge.

Källa: Svensk Handel.

Det är generellt sett sällanköpsvaruhandeln som drar ner framtidsindikatorn för detaljhandeln i stort, vilket framgår av nästa diagram. I april föll sällanköpsindikatorn nästan ner till 50 procent under neutral nivå. Även dagligvaruhandeln ligger på låga nivåer, vilket i huvudsak förklaras av att den specialiserade livsmedelsförsäljningen och gränshandeln gått mycket dåligt. I maj kan man även notera att e-handlars framtidsförväntningar hamnade precis under neutral nivå för första gången.

Handelsbarometern, framtidsförväntningar per bransch. Index 100 = neutralt läge.

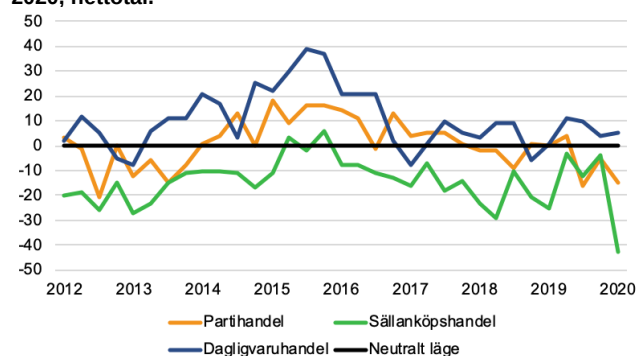
Källa: Svensk Handel.

Lönsamhetsomdömen – svaga före coronakrisen och faller ytterligare

Konjunkturinstitutet följer näringslivets syn på utvecklingen i månadsvisa enkäter. Företagen får bland annat ange om lönsamheten ökar (är på väg upp) eller minskar. Från andelen företag som anger "ökar" dras andelen som anger "minskar", vilket bildar ett netttotal över delbranschernas sammantagna syn på lönsamhetsutvecklingen.

Under första kvartalet 2020 föll både parti- och sällanköpsvaruhandlarnas lönsamhetsomdömen, och för sällanköp var fallet kraftigt. Dagligvaruhandlarnas lönsamhetsomdömen var i princip oförändrade jämfört med föregående kvartal och låg fortsatt lite över neutralt läge.

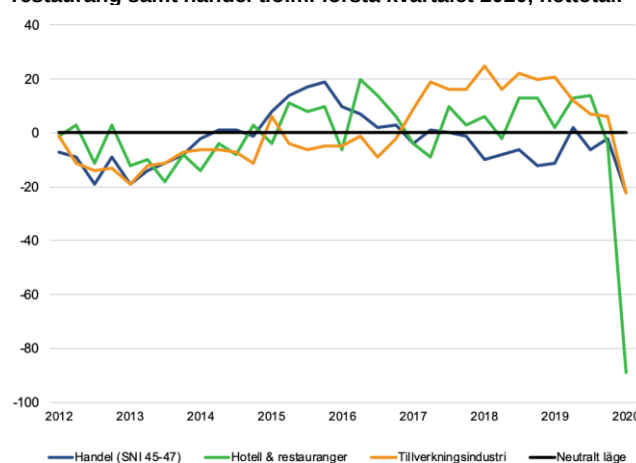
Lönsamhetsomdöme inom handeln t.o.m. första kvartalet 2020, netttotal.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Vid en jämförelse med andra delar av näringslivet föll Hotell och restaurang tillbaka extremt kraftigt under första kvartalet 2020. Tillverkningsindustrin visade fortsatt sjunkande lönsamhetsomdömen och har nu fallit ner till lika låga nivåer som den samlade handeln.

Lönsamhetsomdöme inom tillverkningsindustri, hotell- och restaurang samt handel t.o.m. första kvartalet 2020, netttotal.

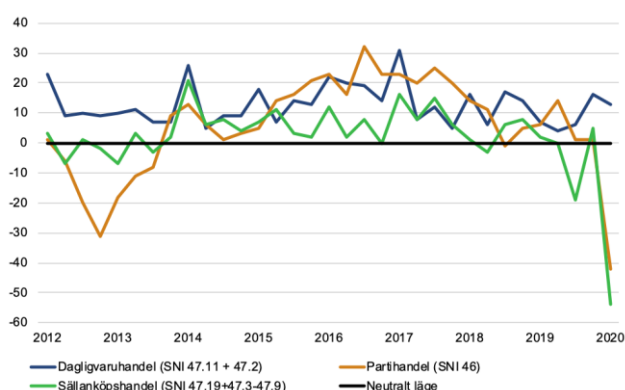

Källa: Konjunkturinstitutet.

Handlares förväntningar på antal anställda

Förväntningarna på hur antalet anställda ska utvecklas har också sjunkit markant inom sällanköpsvaruhandeln och partihandeln i samband med coronakrisen. Se nästa diagram. Inom sällanköpsvaruhandeln ligger nettotalet för framtida anställningsplaner på -55, vilket är rekord-lågt. Partihandeln hamnade på -40 under första kvartalet. Inom dagligvaruhandeln ligger de samman-tagna förväntningarna på antal anställda fortsatt på den positiva sidan.

Förväntningar på antal anställda inom handeln t.o.m. första kvartalet 2020, nettotal.

Källa: Konjunkturinstitutet.

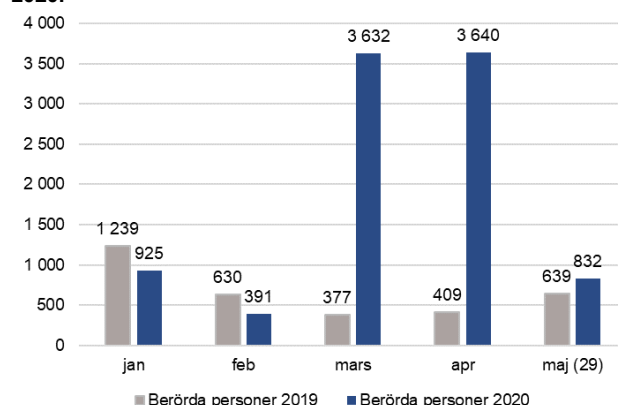
Rekordhöga varsel inom handeln

Både i mars och april 2020 varslades drygt 3600 personer inom handeln. Så höga tal har inte uppmätts någon gång en enskild månad sedan 1992, men nu var alltså nivå rekordhögt två månader i rad. Nivån på antalet varsel är än mer anmärkningsvärd eftersom det under coronakrisen, i vart fall under april, varit möjligt att korttidspermittera personer vilket också har skett i hög utsträckning inom handeln. Korttidspermitteringar (korttidsarbete) ingår inte i statistiken över antalet varslade.

Till och med maj har nästan 9500 personer blivit varslade inom handeln. Det kan jämföras med ca 6800 under hela 2019, vilket i sig var en kraftig uppgång jämfört med 2018. Jämför med motsvarande period 2019 motsvarar årets varsel en ökning med 186 procent.

Hur många av de varslade som i slutändan faktiskt blir uppsagda är oklart, men det är erfarenhetsmässigt färre än antalet som blir varslade. Man kan också notera att systemet med korttidsarbete har byggts ut och successivt används av fler handlare. Det kan förklara den måttligare mängden varsel i maj månad.

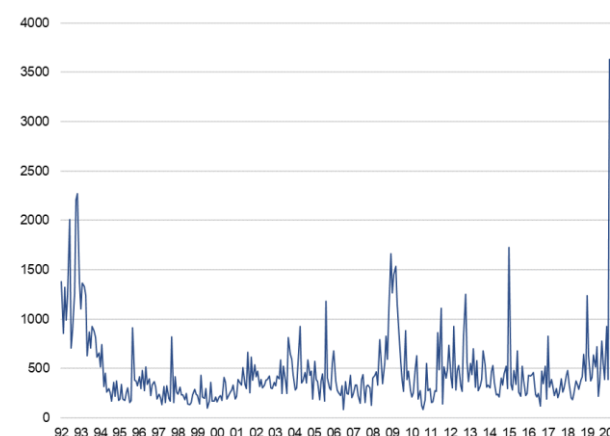
Antal varslade personer inom handeln januari-maj 2019 och 2020.

Källa: Arbetsförmedlingen. Korttidspermitteringar/korttidsarbete ingår inte i dessa siffror.

Coronakrisens exceptionella hastighet och omfattning tydliggörs bland annat i varselstatistiken för handeln, som finns från 1992. 1990-talskrisen och finanskrisen 2008/2009 syn som tydliga toppar men kommer inte i närheten av coronakrisens höga varselantal.

Antal varslade personer inom parti- och detaljhandeln 1992 till och med 29 maj 2020.

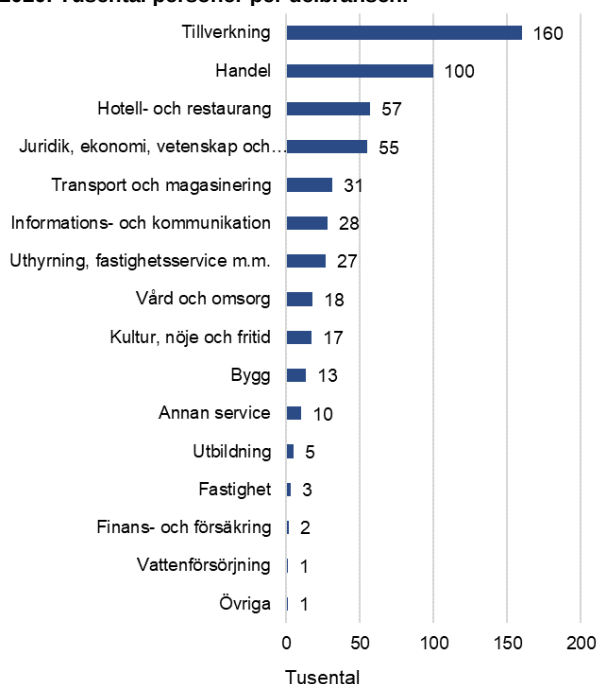

Källa: Arbetsförmedlingen.

Handeln har 100.000 personer i korttidsarbete

Vid sidan av varsel och personer som redan förlorat arbetet på grund av konkurs, så är en mycket stor del av de anställda inom handeln för närvarande i korttidsarbete (korttidspermittering). Nästan en femtedel av de sysselsatta inom handeln, cirka 100.000 personer var korttidspermitterade per den 5 juni 2020. Det är enbart tillverkningsindustrin som har fler personer korttidspermitterade.

Antal personer berörda av korttidsarbete till och med 5 juni 2020. Tusental personer per delbransch.

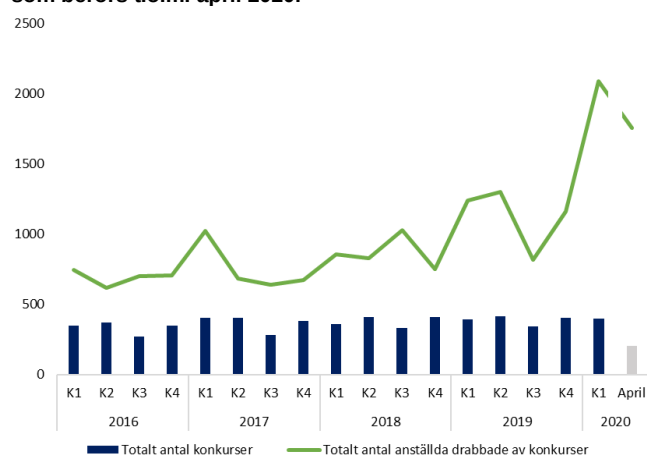
Källa: Tillväxtverket.

70 procent fler berörda av konkurs första kvartalet 2020

Under 2019 gick 1552 företag i konkurs, vilket berörde 4500 anställda. Under första kvartalet 2020 berördes 2088 personer av konkurser, vilket är 70 procent fler än första kvartalet 2019. *Antalet företag* som gick i konkurs under första kvartalet var dock mer "normalt". Totalt var det 397 företag som gick i konkurs, vilket bara var en ökning med 2 procent jämfört med första kvartalet 2019. Den stora skillnaden i coronakrisens inledning är alltså att det var fler lite större företag, med fler anställda, som gick i konkurs än tidigare.

Konkurssiffror finns även för april månad, då konkurserna fortsatte att öka jämfört med mars. Enbart under april berördes 1752 personer av konkurs. Till och med april har därmed sammanlagt 3840 personer berörts av konkurser inom handeln. Se nästa diagram.

Antal företagskonkurser inom handeln och antal anställda som berörs t.o.m. april 2020.

Källa: SCB. Avser SNI 45-47. OBS! att sista värdet enbart avser april månad.

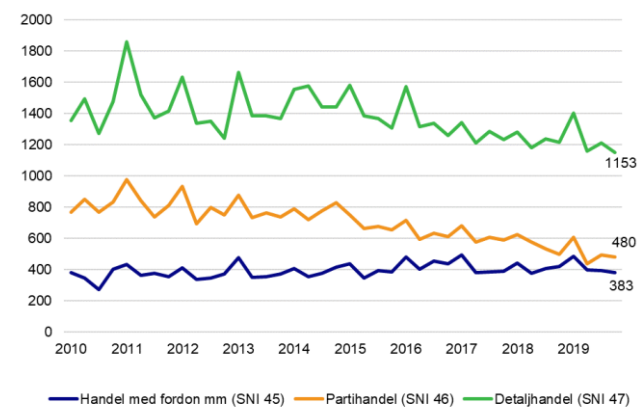
Antalet nystartade företag sjönk 2019

De nystartade företagen är naturligen små och i genomsnitt sysselsätter de drygt en person.

Under första kvartalet 2019 fick nyföretagandet ett uppsving i alla delar av handeln, men föll därefter tillbaka. Under fjärde kvartalet (senast tillgänglig statistik) föll nyföretagandet något i alla delar av handeln.

Under 2019 startades sammanlagt 8613 företag inom handeln, vilket var 2,1 procent färre än under 2018.

Antal nystartade företag inom handeln till och med fjärde kvartalet 2019.

Källa: Tillväxtanalys.

FÖRDJUPNING: Så har coronakrisen påverkat rörelsemönster i Stockholm och Göteborg

Snabbt krisförlopp kräver ny statistik

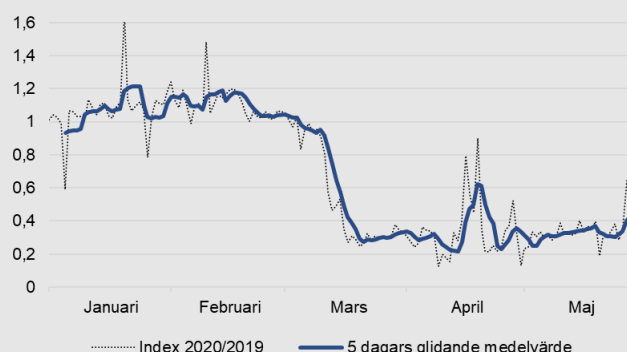
De ekonomiska effekterna av det nya coronaviruset är fortsatt svårbedömda, inte minst eftersom krisförloppet varit så snabbt. Svensk Handels egna frekventa mätningar av omsättningsutveckling, likviditet, bemanningsplaner m.m. i krisens inledning var en metod för att bättre förstå och kvantifiera krisens utveckling när den offentliga statistiken inte hänger med. (Dessa har redovisats i separata rapporter)

Ett annat sätt att förstå krisdynamiken är att följa data som mäter personrörelser på olika platser. Personrörelser, eller kundflöden, är en central aspekt för handeln som går att följa nästan i realtid med viss data. I detta avsnitt tittar vi närmare på några mätningar i Stockholm och Göteborg som visar hur rörelsemönster förändrats under coronakrisen.

Personrörelser i Stockholms innerstad föll kraftigt och snabbt i mitten av mars

I följande diagram visas utvecklingen av personrörelser i centrala delar av Stockholm under perioden 1 januari till sista maj 2020. Området utgörs grovt sett av Centralstationen, Sergels Torg, Hötorget och kringliggande områden. Totalt omfattas en kvadratkilometer av sydvästra Norrmalm. Utvecklingen relateras till hur många rörelser det var under motsvarande dagar 2019. Det innebär att om linjen ligger på 1,0 så var det lika många personer som rörde sig inom området båda åren. Om linjen ligger på 1,1 så var det 10 procent fler rörelser 2020, osv.

Personrörelser i Stockholms innerstad. Rörelser under 2020 som andel av antalet rörelser motsvarande dagar 2019.

Källa: Telia Data Insights och egna beräkningar.

Den 11 mars deklarerade WHO att covid-19 är en pandemi, Folkhälsomyndigheten och Regeringen utfärdade förbud mot folksamlingar på fler än 500 personer, det första krispaketet presenterades och det första dödsfallet

i Sverige till följd av covid-19 rapporterades. Dagen efter, den 12 mars, var det många handlare i centrala Stockholm som vittnade om att "folk försvann" och därmed försäljningen. Det snabba bortfallet av personrörelser i centrala Stockholm i mitten av mars framgår tydligt i diagrammet ovan. På bara några dagar hade nästan 80 procent av alla personer försvunnit från innerstaden jämfört med hur det såg ut 2019.

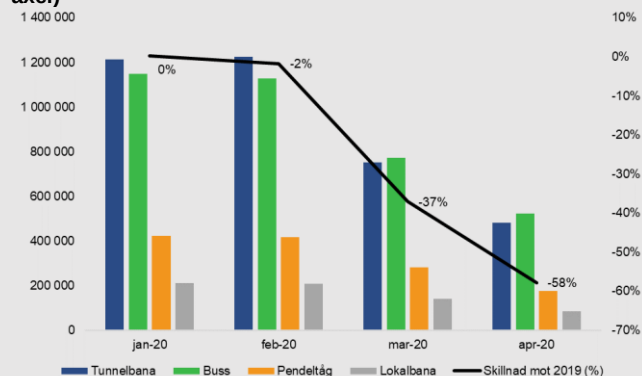
Utvecklingen har sedan stannat på låga nivåer under april och stora delar av maj. Den uppgång som syns kring påsk (2020) beror inte på att fler människor vågade sig ut under påsken i år. I stället var flödet av människor i det mätta området på en jämn och låg nivå. I stället var det under 2019 som antalet personrörelser minskade kraftigt under påsken. Därmed utgjorde årets få rörelser relativt sett en högre andel av 2019 års låga nivå.

En viss uppgång i personrörelser är tydlig i slutet av maj 2020. Sista maj 2020 var personrörelserna ungefär hälften av nivån 2019, efter att länge ha legat 70 procent under 2019 års nivåer.

Kollektivtrafiken i Stockholm

I nästa diagram redovisas antalet resenärer i Stockholms kollektivtrafik samt en jämförelse för alla trafikslag jämfört med föregående år. Nedgången i mars är särskilt tydlig när det gäller pendeltåg och lokalbanor, där antalet resenärer minskade med 60-70 procent. Totalt sett var antalet resenärer i kollektivtrafiken ca 60 procent lägre i april 2020 jämfört med april 2019.

Genomsnittligt antal resenärer per dag i kollektivtrafiken i Stockholm samt jämförelse mot föregående år (procent, höger axel)

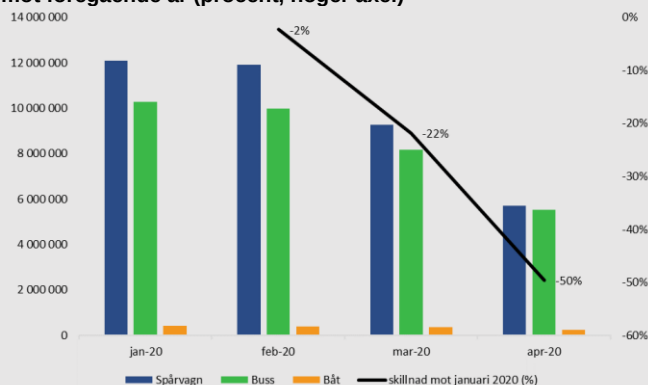

Källa: Stockholms Lokaltrafik

Kollektivtrafiken i Göteborg

Göteborgstrafiken var liksom stockholmstrafiken i stort sett opåverkad under februari. I mars och april blev sedan nedgången nästan lika stor som i Stockholm. I april var antalet resenärer 50 procent färre än föregående år. Notera att statistiken från Västtrafik redovisar antalet resenärer hela månaden, medan statistiken för Stockholms kollektivtrafik avser genomsnittliga antalet resenärer per dag.

Antal resenärer i kollektivtrafiken i Göteborg samt jämförelse mot föregående år (procent, höger axel)

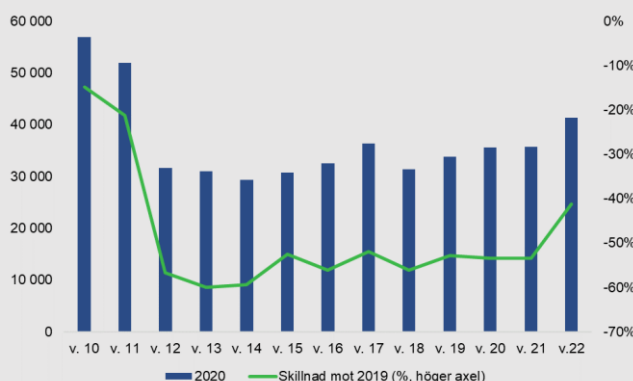

Källa: Västtrafik.

Gångtrafiken i Stockholm

I nästa diagram redovisas antalet gångpassager måndag till fredag på specifika gator i Stockholms innerstad. Nedgången vecka 12, dvs mitten av mars är väldigt tydlig och motsvarar ett bortfall av fotgängare med 60 procent. En tydlig återhämtning syns sista veckan i maj (vecka 22).

Antal gångpassager på Odengatan, Kungsgatan och Hornsgatan i Stockholm och jämförelse mot 2019 (procent, höger axel)

Källa: Trafikkontoret Stockholms stad.

Gångtrafiken i Göteborgs innerstad

I nästa diagram redovisas antalet gångpassager från 18 mätpunkter i Göteborgs innerstad. Källan här är Handlarföreningen Innerstaden. Nedgången vecka 12, dvs mitten av mars, är även här väldigt tydlig och motsvarar ett bortfall av fotgängare med 50 procent.

Antal gångpassager i Göteborgs innerstad och jämförelse mot 2019 (procent, höger axel)

Källa: Handlarföreningen Innerstaden.

Handelskonjunkturen

Handelskonjunkturen kommer ut fyra gånger per år, och produceras av Svensk Handels ekonomiska sekretariat. Materialet är enbart avsett för Svensk Handels medlemsföretag. Vid frågor om innehållet, kontakta:

Johan Davidson
chefsekonom

☎ 070-698 39 02 ✉ johan.davidson@svenskhandel.se

Tabellbilaga. Nyckeltal för handeln

Utveckling i procent från motsvarande period föregående år

	2018					2019					2020
Procentuell utveckling i löpande priser om inget annat anges	K1	K2	K3	K4	Helår	K1	K2	K3	K4	Helår	K1
BNP, hushållens inkomster och konsumtion ¹											
BNP fasta priser	2,4	3,1	0,7	1,6	2,0	1,8	0,6	2,1	0,5	1,2	0,4
Hushållens disponibla inkomster, löpande priser	9,9	-2,0	5,4	6,2	4,5	5,5	5,9	5,0	4,9	5,3	3,7
Hushållens konsumtionsutgifter, löpande priser	4,2	5,2	4,3	3,7	4,3	1,9	3,1	3,7	4,1	3,2	1,1
Detaljhandelsindex och E-barometern ²											
Hela Detaljhandeln	2,6	3,1	2,2	2,3	2,5	2,2	3,7	4,4	3,3	3,4	5,4
E-handel	17	14	15	-	15	15	13	11	-	13	16
Dagligvaruhandeln totalt	4,2	2,2	3,0	3,4	3,2	2,0	4,9	4,0	3,2	3,5	7,4
E-handel	30	28	-	-	27	19	24	30	-	22	27
Sällanköpsvaruhandeln totalt	1,1	3,7	1,5	1,3	1,9	2,6	2,6	4,7	3,0	3,2	3,5
Elektronik	2,0	6,8	10,1	4,1	5,7	2,7	9,7	9,0	12,1	8,7	10,5
E-handel	12	7	12	-	12	18	16	10	-	14	15
Kläder och skor	-6,8	2,3	-2,5	-4,0	-2,5	5,2	-2,8	1,6	-1,5	0,2	-12,4
E-handel	13	15	14	-	13,0	13,0	12,0	9,0	-	12	14
Sport	-1,2	7,5	1,6	0,3	2,2	1,0	-2,5	2,8	0,7	0,5	-1,6
E-handel	26	20	17	-	21,0	12	16	13	-	13	18
Böcker	-1,4	8,1	8,0	5,2	5,0	3,8	15,6	8,5	13,3	10,6	19,8
E-handel	6	10	5	-	6,0	4,0	0,0	1,0	-	1	-2
Leksaker	0,8	6,8	5,5	-4,5	0,7	-	-	-	-	-	-20,1
E-handel	20	15	20	-	17,0	6,0	5,0	0,0	-	3	0
Möbler och inredning	3,8	-0,2	1,1	1,5	1,5	3,3	9,5	8,6	7,3	7,2	4,2
E-handel	25	23	20	-	22	17	13	13	-	14	23
Bygg	-1,4	6,8	1,5	7,5	3,9	8,9	1,7	4,6	-1,5	3,0	6,5
E-handel	14	16	4	-	10	4	7	7	-	9	25
Partihandelsindex											
Hela partihandeln	7,3	7,4	9,4	7,8	8,2	4,5	4,7	4,5	1,7	3,8	5,3
Livsmedel	8,7	2,5	4,8	4,3	4,7	2,3	18,8	17,2	14,3	13,4	20,6
Hushållsvaror	3,9	2,4	6,9	6,6	5,6	4,6	-1,2	1,2	0,2	1,1	1,2
Info- & komm.utrustn	3,2	15,3	23,8	8,9	13,2	7,1	8,6	-6,0	-0,9	1,9	0
Övr maskiner & utrustn	4,8	9,9	11,5	6,3	8,1	6,6	7,7	8,1	3,8	6,5	2,8
Annan spec partihandel	14,2	11,9	10,4	10,5	11,6	2,3	-1,2	0,5	-5,5	-1,1	2,2
Handelsbarometern, indexnivå, kvartalsgenomsnitt. 100=neutralt											
Framtidsindikatorn Egen butik	102,5	104,2	104,3	104,2	103,8	101,3	105,5	102,6	104,6	103,5	101,3
Framtidsindikatorn Hela detaljhandeln	93,4	94,6	97,2	96,5	95,4	93,7	96,6	97,3	98,0	96,4	88,9
Dagligvaruhandel	96,6	99,0	100,6	100,8	99,3	97,9	101,2	101,0	104,8	101,2	93,0
Sällanköpsvaruhandel	90,2	90,2	93,7	92,1	91,6	89,5	92,0	93,5	91,3	91,6	84,7
E-handel	-	117,1	109,6	114,1	113,6	109,1	109,1	109,0	107,6	108,7	105,2
Kronans växelkurs											
SEK/EUR, genomsnittskurs per kvartal	9,96	10,33	10,41	10,32	10,26	10,42	10,62	10,66	10,66	10,59	10,66
SEK/USD, genomsnittskurs per kvartal	8,11	8,67	8,95	9,04	8,69	9,17	9,45	9,59	9,63	9,46	9,67

1. Samtliga nedanstående värden från Nationalräkenskaperna har reviderats av SCB per 13 sept 2019 efter planenlig femårsöversyn.

2. Observera att branschindelningarna enligt Detaljhandelsindex och E-barometern inte är helt jämförbara.

Anm.: " - " betyder att värde saknas.

Källa: SCB, Svensk Handel, Riksbanken, E-barometern och Dagligvaruindex.